

Cerc metodic educatoare

SET B, GRUPA MICĂ 21 ianuarie 2023

EDUCAȚIA OUTDOOR – exemple practice, proiecte educaționale derulate la nivel local/ național

COORDONATOR:

Prof. Dobrin Mihaela, Inspector școlar pentru educație timpurie

**Educația outdoor – fundamente teoretice, experiențe de succes
perspective**

RESPONSABILI CERC:

- Prof. Bercan Marilena
- Prof. Lare Claudia
- Prof. Badiu Mirela

Ce este educația outdoor?

- Totalitatea activităților de învățare în care sunt utilizate cu precădere experiențe în aer liber sau în legătură cu mediul natural.
- Abordări diverse: activități organizate / de tip formal, informal, nonformal.
- Învățarea prin contactul direct cu elementele naturii și a mediului înconjurător.

Beneficii ale educației outdoor:

- Îmbunătățirea stării de sănătate mentală, diminuează anxietatea, plictiseala, starea de singurătate;
- Creșterea capacității de focusare, de concentrare a atenției, a abilităților cognitive, a dorinței de implicare, și a rezultatelor școlare;
- Învățare într-un mediu suportiv, calm, sigur, cu o mare varietate de materiale și obiecte pe care copiii le pot manipula.
- Copiii fac mai multă mișcare;
- Încurajarea comportamentelor prosciale, relațiile calde, de colaborare;
- Copiii sunt mai liberi, mai autonomi;
- Impact pozitiv asupra percepției de sine și a încrederii în propria persoană;
- Dezvoltă capacitatea de luare a deciziilor și de asumare a riscurilor;
- Dezvoltă abilități practice, pentru viață.

Educația outdoor în contextul actual

- Stilul de viață sedentar - problemă majoră a societății contemporane
- Comunitățile urbane: înstrăinarea omului de natură;
- Pandemia Covid -19 - schimbări în stilul de viață - petrecerea unui interval de timp mai mare în spațiu închis, în fața ecranelor;
- Copiii – cei mai afectați prin: izolarea de prieteni, de membrii familiei lărgite; lipsa activității fizice; diminuarea/ lipsa timpului petrecut în aer liber.

Educația outdoor în Europa

- Țările nordice (Finlanda, Islanda, Norvegia) „udeskole” – tradiție culturală, componentă obligatorie a curriculum-ului pentru educație timpurie (2- 3 ore/ zi); programe de formare pentru profesori;
- Belgia: 1 -2 ore/ zi joc în aer liber;
- Țara Galilor, Italia: 1-3 ore pe zi.

Scuola all'aperto Umberto di Savoia 1929

Educația outdoor în România

- Promovată și practică în ultimii ani cu precădere în sistemul privat;
- Încurajată de Ministerul Educației;
- Educația outdoor oferă cadrul ideal pentru atingerea cu succes a **finalităților educației timpurii**:
 - Dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a personalității copilului, în funcție de ritmul propriu și de trebuințele sale, sprijinind formarea autonomă și creativă a acestuia.
 - Dezvoltarea capacității de a interacționa cu alți copii, cu adulții și cu mediul pentru a dobândi cunoștințe, deprinderi, atitudini și conduite noi;
 - Încurajarea explorărilor, exercițiilor, încercărilor și experimentărilor, ca experiențe autonome de învățare;
 - Descoperirea, de către fiecare copil, a propriei identități, a autonomiei și dezvoltarea unei imagini de sine pozitive;
 - Sprijinirea copilului în achiziționarea de cunoștințe, capacități, deprinderi și atitudini necesare la intrarea în școală și pe tot parcursul vieții.

Educația outdoor în România

Curriculum pentru educația timpurie (OMEN nr. 4694/2019)

- Activitatea în aer liber – tip de sine stătător de activitate tematică în perioada antepreșcolară;
- Perioada preșcolară - Metodologia de aplicare a planului de învățământ:
 - sunt încurajate jocurile și activitățile alese desfășurate în alte spații decât spațiul obișnuit al grupei (outdoor), atât în curte cât și în afara instituției (parc, crâng, pădure, pajiște, fermă, gospodăria bunicilor etc.), cu acordarea atenției cuvenite normelor de siguranță și adecvării jocului și explorării la condițiile oferite de acesta.;
 - în programul zilnic este obligatoriu să existe cel puțin o activitate sau un moment/secvență de mișcare (*joc de mișcare cu text și cânt, activitate de educație fizică, moment de înviore, întreceri sau trasee sportive, plimbare în aer liber etc.*).
 - *Expunerea copiilor la factorii de mediu, ca o condiție pentru menținerea stării de sănătate și de călire a organismului ; copiii vor ieși în aer liber cel puțin o dată pe zi, indiferent de anotimp (Curriculum.... Pag. 12)*
 - activitățile extracurriculare (Suport.... Pag. 15 – 16).
 - Domeniul Dezvoltarea fizică, a sănătății și a igienei personale

Educația outdoor se poate realiza prin:

- Sporturi în aer liber, întreceri, competiții, activități de relaxare, plimbări, drumeții, aventură, expediții, trasee montane, jocuri de mișcare și echilibru:

Educația outdoor se poate realiza prin:

- **ARTA TRANZIENTĂ**— promovează conectarea cu natura – “no glue art”, bazat în special pe lucrul cu elementele naturii dar și cu alte obiecte – “loose parts”; focus pe proces, nu pe produs.

Educația outdoor se poate realiza prin:

- Jocuri cu materiale din natură:

Educația outdoor se poate realiza prin:

- Jocuri și experiențe cu apa:

Educația outdoor se poate realiza prin:

- Jocuri în care se utilizează gheața:

Educația outdoor se poate realiza prin:

- Jocuri și experiențe cu pământ:

Educația outdoor se poate realiza prin:

- Jocuri și experimente științifice:

Educația outdoor se poate realiza prin:

- Observare, inventariere plante și insecte:

Educația outdoor se poate realiza prin:

- Activități gospodărești și jocuri de rol:

Educația outdoor se poate realiza prin:

- Experiențe senzoriale tactil - kinestezice:

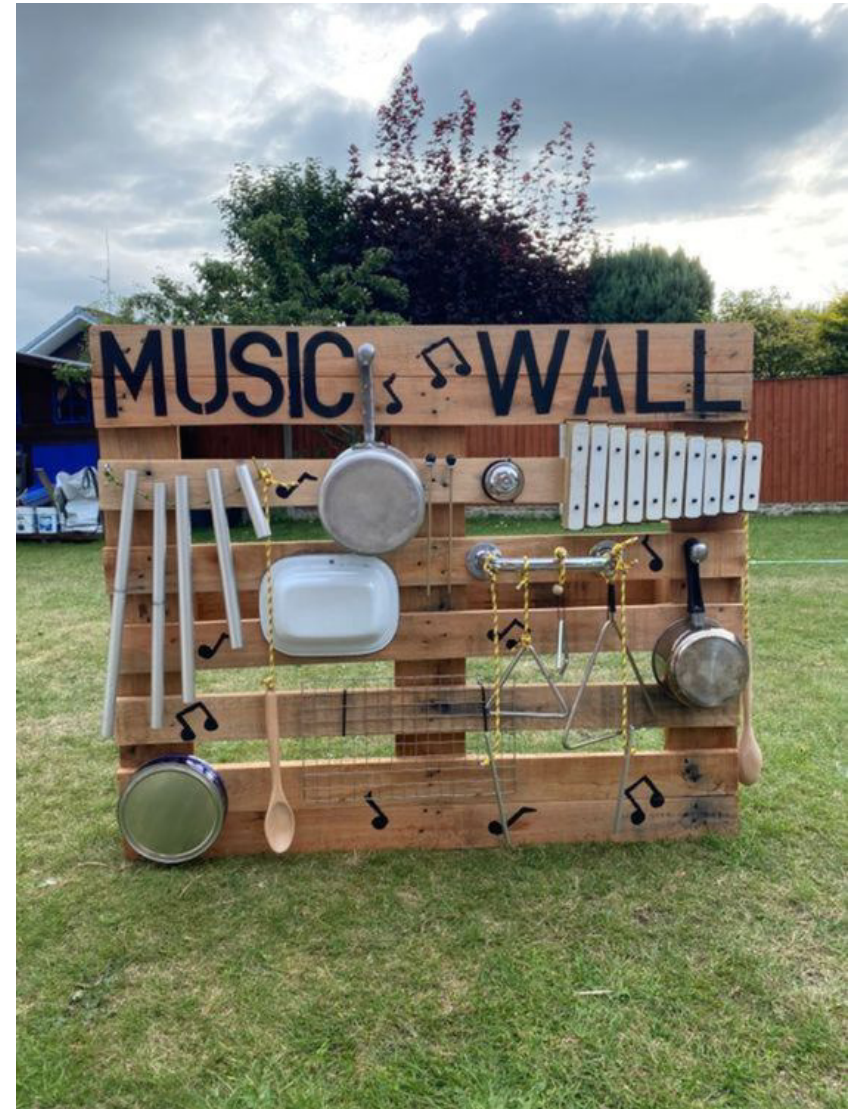
Educația outdoor se poate realiza prin:

- Activități de dezvoltare a comunicării orale și scrise, de dezvoltare emoțională:

Educația outdoor se poate realiza prin:

- Activități din domeniul artelor :

Concept britanic de succes: Forest Schools/ Woodland Classrooms

<https://www.youtube.com/watch?v=-9ADLZv7jms>

PROIECT NAȚIONAL

Grădina de relaxare, liniște și învățare

Conceptul GRLÎ cuprinde patru zone specifice, reușește "să relaxeze" (zona de relaxare), „să liniștească” (zona de liniștire), „să învețe” (zona de învățare) și "să contemple" (Pereții ne surprind), aducând beneficii dezvoltării fizice armonioase a copilului, dezvoltând capacități de învățare în interacțiune directă cu natura, promovând dezvoltarea cognitivă și cunoașterea lumii, punând bazele dezvoltării limbajului, a comunicării și a premiselor citirii și scrierii precum și a dezvoltării socio-emoționale a tuturor copiilor. Într-un cuvânt ,GRLÎ răspunde practic și eficient nevoilor tuturor preșcolarilor.

Scopul

- Familiarizarea copiilor preșcolari cu învățarea într-un mediu special amenajat outdoor, precum și cu relaxarea și liniștirea, prin strategii de lucru adecvate celor 4 zone specifice conceptului GRLI.
- Crearea unui mediu natural care să cuprindă esența concentrată a naturii înconjurătoare prin aranjamente armonioase cu pietre, nisip, mușchi de copac, plante, copaci, alte plante predominant verzi și multicolore, ghivece, mobilier de grădină.
- Dezvoltarea competențelor de proiectare, realizare și evaluare a rezolvării unor probleme de învățare sau de comportament ale copiilor prin activități outdoor.
- Stimularea învățării eficiente, relaxarea minții într-un context outdoor inedit.

PREZENTAREA ZONELOR

A. Zona de liniștire cu specificul - greblarea nisipului și personalizarea pietrelor.

Jocuri/ exerciții /activități:

- Să ascultăm glasul naturii vii;
- Să admirăm imaginile dintr-o carte;
- Greblarea nisipului;
- Construcții cu pietricele, cochilii de melci și scoici de dimensiuni diferite;

ZONA DE LINIȘTIRE

B. Zona pentru învățarea și exersarea tehnicilor de relaxare colectivă, în grupuri mici sau individual.

Jocuri/ exerciții /activități:

- Exerciții de relaxare prin vizualizarea unor imagini care îndeamnă la relaxare;
- Pictură, desen cu creionul, îngrijirea florilor, răsfoirea unor cărți ilustrate sau a unor cărți cu texturi diferite, descifrarea unor afișe deteriorate, etc.

ZONA DE RELAXARE

C. Zona de învățare (Cameleon) își schimbă funcționalitatea în funcție de problemele apărute, de solicitările copiilor, de calendarul diferitelor discipline organizate outdoor.

Jocuri/ exerciții /activități:

- Activități pe domenii experiențiale;
- Activități pentru dezvoltare personală;
- O bibliotecă outdoor cu un mobilier adecvat.

ZONA DE ÎNVĂȚARE

D. Zona „Pereții ne surprind” fuzionează cu celelalte zone, baza fiind expozițiile cu scop de aplicare a unor tehnici de vizualizare, liniștire, informare, expunere, creație, descoperire etc.

Acest spațiu expozițional armonizează întreg ambientul educațional și înseamnă decorarea grădinii cu tablouri tematice reprezentând elementele grădinii realizate cu pietricele și nisip colorat, lemn, mușchi și licheni, crengi uscate de forme diferite, scoici, melci, scoarță de copac și tablouri vii de ale căror rame sunt agățate sticle, borcane cu plante verzi sau flori multicolore.

PEREȚII NE SURPRIND

- GRLI este parte a naturii, este mediul educațional outdoor perfect pentru creație, pentru înțelegerea vieții trăită liber, sănătos și diferit în natură.

“Copiii sunt cele mai frumoase flori în grădina celor ce se iubesc.” Viorel Muha

EDUCAREA LIMBAJULUI

- În cadrul activității putem:
- - crea o poveste despre un obiect din natură (floare, copac, insectă).
- - scrie semne grafice pe pământ, nisip, pe o piatră, etc.
- - desfășura jocuri didactice, „Cu ce sunet începe cuvântul?,, sau să alcătuiască propoziții despre copac sau ce vede în jur.

ACTIVITATEA MATEMATICĂ

- Copiii adună materiale din natură, le sortează (pietre, frunze, castane, scoici, crenguțe) și apoi le pot grupa după culoare, mărime, formă, grosime, lungime. Materialele se pot așeza în serie, se pot forma șiruri crescătoare și descrescătoare după un criteriu, se pot număra (raportarea numărului la cantitate și a cantității la număr).

CUNOAȘTEREA MEDIULUI

- În curtea grădiniței se pot planta flori, pomi.
- Se pot organiza excursii la o grădină zoo, botanică, fermă de animale, livadă.
- Ne putem plimba pe faleză .
- În orice anotimp putem organiza activități.

EDUCAȚIA MUZICALĂ ȘI EDUCAȚIA PLASTICĂ

- În cadrul activității de educație muzicală putem organiza concursuri muzicale, audiții.
- Activitatea de educație plastică oferă copilului manifestarea deplină a creativității. (pot picta pe pietre, frunze).

EDUCAȚIE PENTRU SOCIETATE

- Copiii învață regulile de circulație (prin plimbările pe stradă), cum să păstreze mediul curat (activități de curățare a curții), parcuri, păduri, cum să ocrotească plantele, animalele.

EDUCAȚIA FIZICĂ

- Toate activitățile de educație fizică se pliază pe acest proiect de educație outdoor.
- Aceste activități contribuie la dezvoltarea fizică și psihică a copilului în mod armonios.

- Un aspect important al educației outdoor este acela că aceasta răspunde atât nevoilor de bază ale individului, cât și celor care îl particularizează în grupul din care face parte:
- ***Nevoia de a fi respectat*** – derularea de diferite activități în aer liber încurajează copilul să se simtă în largul său, astfel el va fi mult mai deschis, va comunica, își va exprima propriile opinii, se va simți apreciat, va simți că deciziile sale contează pentru ceilalți.

- ***Nevoia de a fi responsabil*** – activitățile outdoor permit copilului oportunitatea de a primi diferite sarcini, responsabilități pentru atingerea scopului propus (spre exemplu dacă se optează pentru o activitate de ecologizare, un copil poate primi sarcina de a curăța pomii, un altul sarcina de a uda florile, important este însă, ca prin comunicarea cu copilul, educatorul să-i transmită acestuia sentimentul că prin ceea ce întreprinde el, mediul va fi mai curat, astfel el va conștientiza că are o responsabilitate față de protejarea mediului).
- ***Nevoia de a fi activ*** –implicarea în diferite activități sportive, jocuri, plimbări tematice, aduce numeroase beneficii dezvoltării fizice, psihice ale copilului. Jocul fiind activitatea fundamentală a copilului este important ca toți copiii să fie stimulați în mod constant să se joace, să alerge, să participe la diferite activități în mod activ.

- ***Nevoia de a fi inclus social*** – poate cea mai importantă caracteristică a educației outdoor este aceea că este o modalitate de succes de a depăși unele dificultăți ale copilului (psihice, fizice, sociale, emoționale sau economice), astfel încât acesta să fie inclus social, să simtă că aparține unei comunități; se consideră ca mediul din interiorul grupei este mai degrabă unul competitiv, în timp ce cel din afara clasei este unul suportiv, care permite copiilor să se exprime, să relaționeze cu ceilalți, să colaboreze.
- ***Nevoia de a se simți în siguranță*** – interiorul sălii de grupă , a grădiniței este mult mai sigur pentru copii, în timp ce mediul exterior implică diferite riscuri și situații neprevăzute care pot avea efect negativ.

BIBLIOGRAFIE

1. <https://www.journalstudiesanthropology.ro/outdoor-education-obstacles-and-perspectives-for-practicing-outdoor-learning-in-romania/>
2. <https://forestschoollassociation.org/full-principles-and-criteria-for-good-practice/>
3. <https://theeducationhub.org.nz/key-ideas-for-facilitating-childrens-outdoor-play-and-learning/>
4. https://www.isj.sv.edu.ro/images/Docs/RED/2020/invatamante_prescolar/activtati_outdoor/Educatia_outdoor_Diaconescu_Mihaela.pdf
5. <http://www.ardroy-oec.co.uk/schools-outdoorededucation.asp>
6. <https://www.outdoor-learning.org/Good-Practice/Research-Resources/About-Outdoor-Learning>
7. <https://woodlandclassroom.com/schools/forest-school/>
8. Breben, Silvia – Cred în schimbarea educației – articole, studii, jocuri, Editura Peprograph, Craiova, 2020
9. Ministerul Educației Naționale – Curriculum pentru educația timpurie, 2019
10. Marcia L., Walter F. Drev, De la joc la învățare, Ed. Trei, București, 2016
11. C. Cucuș -Este importantă educația dincolo de ușa clasei?

- *”Pe copil îl educă tot ce îl înconjoară: câmpul, pădurea, râul, marea, munții, rândunelele. Faceți tot posibilul ca și copiii dumneavoastră să iubească tot ce-i înconjoară, pentru că fără dragostea față de natură și animale omul nu poate să simtă din plin ceea ce numim – VIAȚA.”(C. Mihăescu)*